

## Protokoll 8/2024

fört vid Skarpnäcks stadsdelsnämnds sammanträde  
torsdagen den 29 augusti 2024 kl. 18:30-18:57, Skarpnäcks  
kulturhus, Skarpnäcks allé 25

### Ledamöter

Cecilia Obermüller (MP) Ordförande  
Henrietta Ludwig (C) 1:e vice ordförande  
Monica Lövström (S) 2:e vice ordförande  
Curre Hansson (S)  
Kristina Persdotter (S)  
Pontus Olsson (S)  
Daniel Söderberg Talebi (V)  
Jessica Nilsson (V)  
Kristina Lutz (M)  
Johan Brege (M)  
Billy Östh (M)  
Lena Kling (L)  
Henrik Appelqvist (M) ersätter Sergej Salnikov (SD)

### Ersättare

Domino Kai (MP)  
Katarina Frisk (S)  
Mahtab Sayadi (S)  
David Wikström (S)  
Robert Svenander (S)  
Ledrian Utter (V)  
Emma Skepp (V)  
Karro Olofsson (C)  
Ann-Sofie Söderberg (M)  
Ann Hultmark Fridner (L)

### Övriga närvarande

Karin Bülow Stadsdelsdirektör  
Hanna Jakhammer Avdelningschef  
Lena Hedin Avdelningschef  
Johanna Hult Avdelningschef  
Elisabet Tullgren Avdelningschef §§5-6, §§8-19  
Jonas Ransmyr Avdelningschef §§5-6, §§8-19  
Stefan Lundh Kommunikatör §§5-6, §§8-19  
Maria Haskas Enhetschef §§5-6, §§8-19  
Mia Berggren Nämndsekreterare  
Ingela Ulvedal Facklig §§5-6, §§8-19  
Josefin Andersson Facklig §§5-6, §§8-19

### Justerare

Cecilia Obermüller (MP), Henrietta Ludwig (C)



<b>Datum för justering</b>	2024-09-03
<b>Paragraf</b>	§§5-6, §§8-24
<b>Sekreterare</b>	Mia Berggren

**§ 5****Information från stadsdelsförvaltningen**

Stadsdirektör Karin Bülow informerade om att förvaltningen sedan 1 juli har fått tillgång till den nybyggda förskolan Kronan i Björkhagen. För närvarande är den inte fullbelagd, 40 barn är inskrivna. Vissa delar i bygget har blivit försenade vilket inneburit påverkan på verksamheten med arbeten som utförs med kort varsel, pedagogerna gör ett mycket fint arbete trots utmaningarna som bygget innebär.

Vidare berättade hon att sommaren i förvaltningens verksamheter har varit lugn och planerade aktiviteter har kunnat genomföras. Sports Camp som genomförs som dagläger i början av varje sommar har utvärderats under denna sommar för att kunna vidareutveckla verksamheten och för att stärka den dokumentation som planeringen bygger på.

Hon informerade även om att förvaltningen under sommaren har samverkat med ett 20-tal föreningar som genomfört aktiviteter med fokus på barn och ungdomar. Förvaltningen har annonserat aktiviteterna på stadens kalendarium och information skickades till skolorna innan skolavslutningen samt att affischer har satts upp i trappuppgångar hos Svenska bostäder och Stockholmshem. Majoriteten av aktiviteterna har varit helt kostnadsfria, ett mindre antal aktiviteter har skett till självkostnadspris. Arbetet avslutades med en gemensam avslutningsfestival ”Skarpnäckfestivalen” söndagen den 25 augusti där barn och unga kunde prova på olika aktiviteter och det bjöds på mat och dryck. Uppskattningsvis deltog cirka 600 personer. Konceptet Skarpnäckssommar ska nu utvärderas för att se hur det kan utvecklas vidare till kommande sommar.

**§ 6****Nämndens frågor till förvaltningen**

1:e vice ordförande Henrietta Ludwig (L) frågar för hur många barn förskolan Kronan är byggd. Avdelningschef Johanna Hult svarar att det är för 72 barn.

Ledamot Pontus Olsson (S) tackar förvaltningen för dess engagemang för stadsdelens barn och unga.

Ledamot Kristina Lutz (M) önskar återkoppling kring feriearbetande ungdomar. Stadsdelsdirektör Karin Bülow återkommer så fort det är möjligt. Vidare berömmar ledamoten förvaltningen för samarbetet med kulturförvaltningen.

**§ 8****Klimatfestival för 17**

Svar på medborgarförslag

SKA 2024/255

**Beslut**

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

**Sammanfattning av ärendet**

Vid stadsdelsnämndens sammanträde den 23 maj 2024 anmäldes ett medborgarförslag om att plantera ett eller flera fruktträd på tydlig plats vid Kulturhuset i Skarpnäck under Klimatfestivalen den 5 oktober.

Stadsdelsförvaltningen ställer sig positiva till att plantera ett större fruktträd i samband med "Klimatfestival för 17" under oktober 2024. Trädet som kommer att planteras är ett äppleträd och ytan som förvaltningen föreslår är där det inom etapp 1 av upprustningen av Skarpaby anlades äng. Placeringen av trädet har valts med hänsyn till ökad biologisk mångfald med tanke på artrikedom av både växter och insekter som hjälper till att pollinera.

**Förslag till beslut**

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

**Beslutsgång**

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens förslag. Ordförande finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förslaget.

**Handlingar i ärendet**

- SKA 2024/255-6 (Godkänd - R 1) Om klimatet "Klimatfestival för 17"
- 1688909 Medborgarförslag om klimatet
- SKA 2024/255-5 (Godkänd - R 1) Karta fruktträdsplacering

**§ 9****Skarpnäck behöver göra sin del och punktmarkera varje otrygg plats**

Svar på skrivelse från Kristina Lutz m.fl. (M)

SKA 2024/338

**Beslut**

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

**Sammanfattning av ärendet**

En skrivelse har inkommit till stadsdelsnämnden för beredning. Skrivelsen kommer från Kristina Lutz m.fl. (M) och handlar om förvaltningens syn på ökad närvaro av ordningsvakter, tillgång till en väktarpatrull och övervakningskamerors förmåga att förebygga och lösa brott.

Ordningsvakternas närvaro avgörs av polisens utsättningar där polisens egna prioriterade områden för polisiär närvaro anges. Desto högre närvaro av polis på ett område, desto färre ordningsvakter. Förvaltningen ser i nuläget ingen direkt effekt av neddragningen av ordningsvakter och anser att det i nuläget inte finns behov av att utöka deras tjänster. En fortsatt kontinuerlig dialog förs med säkerhetsenheten om de mobila ordningsvakternas närvaro i Bagarmossen och Skarpnäck.

**Förslag till beslut**

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut. Ledamot Kristina Lutz m.fl. (M) yrkar bifall till Moderaternas förslag till beslut.

**Beslutsgång**

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) konstaterar att det finns två förslag till beslut och det är förvaltningens respektive Moderaternas förslag. Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

**Reservation**

Ledamot Kristina Lutz m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut enligt följande:

- Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
- Att stadsdelsförvaltningen verkar för att vi får fler ordningsvakter till vårt område

- Att stadsdelsförvaltningen verkar för att stadsdelen får mobila väktare
- Att stadsdelsförvaltningen verkar för att stadsdelen får fler trygghetskameror
- Att därutöver anföra följande:

Vi tackar stadsdelsförvaltningen för svar på vår skrivelse. Dock tycker vi att det finns mer att göra.

### **Ordningsvakter**

Den styrande majoriteten har minskat antalet ordningsvakter i staden med två tredjedelar, en neddragning som har kritiserats av polisen. Följdriktigt har aktiviteten från ordningsvakterna minskat med nära 50 procent i vår stadsdel. Detta har, enligt vår mening, påverkat den upplevda tryggheten negativt.

Allra helst skulle vi förstås vilja ha fler närpolis och en lokal polisstation i området som vi hade tidigare. Men i brist på det kan ordningsvakter skapa trygghet lokalt och avlasta polisen så den får möjlighet att ägna sig åt allvarligare brottslighet.

Med tanke på situationen i vår stadsdel tycker vi det är anmärkningsvärt att förvaltningen i nuläget inte anser att det finns behov av att utöka ordningsvakternas tjänster.

### **Mobila väktare**

Under förra mandatperioden hade staden mobila väktarpatruller. De skapar trygghet genom att samtala, bedöma, bygga lägesbilder och vara ögon och öron på platser där ordningsvakterna inte får verka på grund av lagstiftning. Förvaltningen torde kunna informera sig om nyttan av stadens mobila väktare applicerat på att vi skulle ha egna mobila väktare.

### **Trygghetskameror**

Kameror är ett viktigt verktyg för polisen att snabbt hitta gärningsmän vilket vi blev varse i sommarens fruktansvärda händelser. Kameror är även viktiga inslag för att beivra brott. Tidigare har bland annat knarkförsäljning skett mer eller mindre öppet, vilket vi vet har en stark påverkan på boende i området. En uppgivenhet tenderar att sprida sig. Tack vare kamerorna har knarkförsäljningen blivit mindre öppen på publika platser och invånarna har kunnat återta dessa. Det är bra att stadsdelsförvaltningen pekar ut lämpliga platser för kameror för polisen, men bör även verkar för fler trygghetskameror där behov finns. Även kommunala kameror bör tas under övervägande.

### **Handlingar i ärendet**

- SKA 2024/338-2 (Godkänd - R 1) Svar på skrivelse om ordningsvakter

- SKA 2024/338-1 Skrivelse ordningsvakter



## § 10

### Motion om att införa onödighetsinventering

Svar på remiss från kommunstyrelsen (dnr KS 2024/490)

SKA 2024/305

### Beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

### Sammanfattning av ärendet

Jonas Naddebo (C) har inkommit med en motion till kommunfullmäktige angående att införa onödighetsinventeringar för att effektivisera stadens arbete.

Förvaltningen håller med om vikten av effektivisering, men anser att arbetsätten för att uppnå kvalitet och effektivitet redan finns inom befintligt uppdrag och arbete.

### Förslag till beslut

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut. 1:e vice ordförande Henrietta Ludwig (C), ledamot Kristina Lutz m.fl. (M) och ledamot Lena Kling (L) yrkar bifall till ett gemensamt förslag till beslut.

### Beslutsgång

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) konstaterar att det finns två förslag till beslut och det är förvaltningens förslag och Centerpartiets, Moderaternas och Liberalernas gemensamma förslag. Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

### Reservationer

1:e vice ordförande Henrietta Ludwig (C), ledamot Kristina Lutz m.fl. (M) och ledamot Lena Kling (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för ett gemensamt förslag till beslut enligt följande:

1. Att bifalla motionen
2. Att därutöver anföra följande

I förvaltningens förslag till beslut står det att motionens syfte och mål redan sker inom befintligt arbetssätt, och att metoderna för att uppnå kvalitet och effektivitet redan finns inom befintligt uppdrag och arbete. Detta var ett väntat svar som tyvärr ignorerar en central aspekt av kvalitetsarbetet: behovet av att aktivt identifiera och avveckla arbetsuppgifter som inte längre skapar värde. Ingen sysslar

avsiktligt med onödiga arbetsuppgifter – det ligger i sakens natur att man inte är medveten om dessa. Det är en utmaning som inte får underskattas och där anti-piloter är en del av lösningen.

De tillåter oss att ifrågasätta och tillfälligt slopa arbetsmoment och rutiner som, trots att de kan upplevas som nödvändiga, kanske inte längre fyller en funktion. Om en uppgift eller rutin visar sig vara viktig kan den enkelt återupptas. Om den däremot visar sig överflödigt eller endast användbar för ett fåtal, ger det en möjlighet att ompröva och effektivisera arbetssättet.

Vidare kan det finnas en tvekan hos medarbetare att ifrågasätta överordnade eller etablerade rutiner, såsom möten som upplevs som onödiga. Anti-piloter kan hjälpa till att bryta dessa mönster genom att systematiskt undersöka om vissa möten eller arbetsmoment kan reduceras, anpassas, eller helt tas bort.

I förvaltningens förslag till beslut hänvisas till stadens Kvalitetsprogram, som är en viktig del av Stockholms stads övergripande kvalitetsarbete. Dock lyfter programmet inte specifika metoder för att praktiskt genomföra detta arbete. Att införa anti-piloter, som framgångsrikt har testats i andra kommuner, skulle ge Stockholm en unik möjlighet att främja innovation och effektivisering i linje med Kvalitetsprogrammets ambitioner.

Trots stadens befintliga insatser kvarstår en mängd dubbelarbete och ineffektiva processer, till exempel där analoga och digitala arbetssätt överlappar. Vi vill ge Stockholms stad de bästa förutsättningarna för att bli en föregångare inom kommunal effektivitet och innovation. Genom att införa onödighetsinventeringar och anti-piloter kan vi aktivt adressera och åtgärda dessa problem, vilket skapar ett mer dynamiskt och innovativt arbetsklimat som gynnar både stadens medarbetare och invånare.

### **Handlingar i ärendet**

- SKA 2024/305-2 (Godkänd - R 1) Remiss av Motion om att införa onödighetsinventering
- SKA 2024/305-1.1 Motion om att införa onödighetsinventering
- SKA 2024/305-1 Remiss av Motion om att införa onödighetsinventering, KS 2024/490

**§ 11****Förskola i Stockholm 2023**

Svar på remiss från kommunstyrelsen (KS 2024/657)

SKA 2024/329

**Beslut**

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

**Sammanfattning av ärendet**

Förskolenämnden har i uppdrag från kommunfullmäktige att årligen ta fram en förskolerapport. Rapporten syftar till att ge en stadsövergripande bild av kvalitén i både fristående och kommunal förskola i Stockholms stad 2023. Genom uppföljning av förskolans verksamhet över tid syns en positiv utveckling där samtliga stadsdelsnämnder bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete.

Förvaltningen ser att rapporten Förskola i Stockholm kan ge underlag för insatser och framtida beslut som bidrar till en likvärdig förskola av god kvalitet för alla barn inom Stockholms stad.

Förvaltningen instämmer i att det är av vikt att hitta större samsyn gällande stadens systematiska kvalitetsarbete för förskolan. Även att ta fram system för kvalitetsuppföljning och analys i staden som botten i det nationella kvalitetssystemet för skolväsendet.

Förvaltningen anser också att fortsatt utveckling av samverkan mellan förskola och skola är relevant och att Skolverkets utbildningsinsats för flerspråkig personal som behöver stärka sin svenska behöver fortsätta.

Förvaltningen ser avslutningsvis en utmaning i de strukturella underlag som samlas in från stadsdelsnämnderna avseende exempelvis antal barn per grupp, antal barn per anställd samt andel legitimerade förskollärare. Hanteringen är manuell i flera steg och kan i vissa fall leda till missvisande statistiska underlag.

**Förslag till beslut**

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag, 1:e vice ordförande Henrietta Ludwig (C) yrkar bifall till Centerpartiets förslag.

**Beslutsgång**

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) konstaterar att det finns två förslag till beslut och det är förvaltningens respektive Centerpartiets

förslag. Ordförande ställer besluten mot varandra och finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

### **Reservationer**

1:e vice ordförande Henrietta Ludwig (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut enligt följande:

Förslag till beslut

1. Delvis godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen
2. Att därutöver anföra följande:

Vi vet att en bra och trygg start i livet gynnar barn genom hela livet. Men vi vet också att alldeles för många barn växer upp med svårare förutsättningar som ställer till det även längre fram i livet. Det är därför avgörande att tidigt upptäcka och hjälpa de barn och familjer som behöver särskild stöttning från samhället. Här har förskolan en viktig roll.

Rapporten om förskolan i Stockholm 2023 vittnar om att det är vanligt förekommande att förskolepersonalen inte har kunskap om vad anmälningsskyldigheten innebär och att förskolan har bristfälliga rutiner för orosanmälan till socialnämnden. Rutiner för orosanmälan finns men följs inte upp på ett tillfredställande sätt.

Vi instämmer i bedömningen att den nära relation som ofta finns mellan förskolepersonal och vårdnadshavare kan innebära utmaningar när det kommer till orosanmälningar. Men det är av stor vikt att denna utmaning hanteras och inte tillåts bli till ett hinder för att göra en anmälan. Här tror vi att en djupare samverkan mellan förskola och socialtjänst kan hjälpa, till exempel genom att koppla specifika socionomer till förskolorna. Därtill behövs en bred, obligatorisk kompetensutbildning för all förskolepersonal gällande lagstiftningen om anmälan gällande barn som misstänks fara illa, när och hur en orosanmälan ska göras samt vad som händer därefter.

### **Särskilt uttalande**

Ledamot Kristina Lutz m.fl. (M) och ledamot Lena Kling (L) lämnar ett särskilt uttalande enligt följande:

### **Inledning**

Förskolerapporten är ett ypperligt verktyg för att kunna följa upp utvecklingen inom stadens förskolor, och arbetet för att stärka likvärdigheten och den pedagogiska kvaliteten. Det är ett viktigt underlag inför det fortsatta arbetet för förskolan som måste göras. Tidigare år har rapporten inkluderat mycket rådata med statistik

från olika stadsdelar. Det har varit ett viktigt verktyg för stadsdelspolitiker.

För rapporten 2023 har förvaltningen övergått till en mer analyserande, skriftlig rapport. Vi menar att det är olyckligt och försvårar för politikerna i förskolenämnden, stadsdelsnämnderna och kommunfullmäktige att bilda sig en egen uppfattning av hur situationen är i stadens förskolor.

Vi vill också framhålla vikten av att förskolan har personal som är utbildade i att möta och identifiera barn som har en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Idag saknas det likvärdighet över staden och det faller ofta på den enskilda vårdnadshavaren att driva på förskolan och ta strid för barnets möjlighet att ta del av utbildningen. Detta skapar även en ojämlikhet då alla vårdnadshavare inte själva har utbildning eller insikten kring att uppmärksamma barn med särskilda behov.

### **Systematiskt kvalitetsarbete och nationell måluppfyllelse i förskolan**

Att hitta större samsyn i kvalitetsuppföljningen är ett påbörjat större förbättrings- och utvecklingsarbete som kan äga rum tack vare att vi nu har en förskolenämnd. För framtiden är det viktigt att utveckla ett mer enhetligt och likvärdigt systematiskt kvalitetsarbete mellan stadsdelsnämnderna i staden med tydligare koppling till läroplansuppdraget.

Skärmfria miljöer skapar bättre förutsättningar för barn att utveckla relationer, koncentrera sig och att lära sig att läsa och skriva. Därför vill vi att förskolan till största delen ska vara skärmfri för barnen, och välkomnar de initiativ regeringen har tagit på dessa områden. Världshälsoorganisationen WHO rekommenderar att barn under två år inte ska ha någon skärmtid alls, och att den för barn upp till fem år ska begränsas till en timme per dag. Vår bild är att många barn i Stockholm når upp entimmegränsen under sin tid i hemmet. Hur dessa barn använder digitala verktyg på förskolan och från vilken ålder vet vi tyvärr väldigt lite om. Vi vill därför att en sådan redovisning ska ingå i förskolerapporten framöver, och att rapporten framöver i högre utsträckning fokuserar på barnens utveckling och lärande.

### **Tillsyn av fristående förskola**

Vi vet från undersökningar att medborgarnas nöjdhet är större bland de som valt privata utförare. Bidragande till detta kan vara det goda tillsynsarbete staden bedriver på området. I 14 procent av de genomförda tillsynerna under 2023 har inga brister identifierats. Sett över tid är det en positiv utveckling av andelen förskolor som inte uppvisar någon brist vid tillsyn.

Oroande är dock att tillsynen visar att 57 procent av de granskade förskolorna 2023 inte till fullo uppfyller läroplanens riktlinjer inom området övergång och samverkan. Många förskolor saknar rutiner för hur samverkan med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet ska genomföras.

Under 2022 reviderades för egen regi stadens riktlinjer för Övergångar mellan förskola, förskoleklass, skola och fritidshem. Det gjordes ett tillägg om att förskola och grundskola ska genomföra ett dialogmöte inför skolstart för att beskriva hur arbetet med språkutveckling genomförts i förskolan och kommer att genomföras i förskoleklassen. Utifrån rapportens resultat är det uppenbart att kommunen och skolorna behöver förstärka sin information till de fristående förskolorna om de nya riktlinjerna och möjligheten till dialogmöte.

### **Tillgång till förskola och förberedelser för fortsatt utbildning**

*Insatser för att utveckla förskolans samverkan med socialtjänsten och andra myndigheter*

Det är glädjande att samtliga stadsdelsförvaltningar har rutiner för hur förskolepersonalen ska uppfylla sin anmälningsskyldighet vid oro för att ett barn far illa, men det behövs tydligare arbetssätt mellan personal, rektor och andra stödfunktioner gällande när en orosanmälan ska upprättas, vem som ska stå på anmälan men också hur personal och barn kan skyddas efter en anmälan. Det framgår inte i årets redovisning hur orosanmälningar följs upp på förskoleenhets- och stadsdelsnämnds nivå.

*Insatser för att få fler barn i förskolan*

Förskolenämnden måste arbeta för att närvaron i förskolan av barn i områden där den är låg blir bättre. Här behöver arbetet med att utveckla och kvalitetssäkra metoder stärkas. Informationsinsatser för ökad närvaro i förskolan består ofta av brevutskick, per e-post eller postalt, till identifierade vårdnadshavare. Här är det viktigt att förvaltningen arbetar mycket mer med telefonsamtal, personliga möten och förtroendeskapande verksamhet för att kunna nå ut till familjer som man inte når idag.

Det är glädjande att den totala inskrivningsgraden gått upp sedan ifjol, om än med ganska liten uppgång på 0,3 procentenheter. Det är viktigt att det analyseras vidare varför inskrivningsgraden i vissa stadsdelar gått ner, och vad som varit framgångsrika åtgärder i andra stadsdelar samt att det sker ett meningsfullt utbyte kring åtgärder mellan stadsdelarna. VI vill särskilt lyfta vikten av att utvärdera introduktionsförskolorna.

*Insatser för att stärka barns språkutveckling i svenska och för flerspråkighet*

Av 2023 års språkinventering framgår att det fortfarande är stora skillnader gällande andelen flerspråkiga barn i förskolan. Spridningen är mellan 84 procent i Järva och 10 procent i Norra Innerstaden. Inventeringen visar även på skillnader gällande personalens kompetens i flerspråkiga barns språk- och andraspråksutveckling i förhållande till antal barn med annat modersmål än svenska. Detta får betydelse för hur den flerspråkiga undervisningen kan planeras och genomföras. På varje pedagog med högskolepoäng i svenska som andraspråk går det i Järva och Skärholmen 16 barn som inte har svenska som ett av sina modersmål. Detta kan jämföras med Norra Innerstaden där det går knappt 6 barn som inte har svenska som ett av sina modersmål per personal med högskolepoäng i svenska som andraspråk.

Stockholms socioekonomiska skillnader ger särskilda förutsättningar för förskolorna oavsett regi. Det finns ett uttalat behov av förbättra det språkutvecklande arbetet samt av att stärka personalens kunskaper i svenska.

Kompetent förskolepersonal, som får tillgång till utbildningssatsningar och ledarutveckling, är helt nödvändig för den pedagogiska kvaliteten. Den pedagogiska kvaliteten är samtidigt också beroende av barngruppernas storlek och att barn med behov får tillgång till särskilt stöd.

För att fler barn i förskolan ska få bättre kunskaper i svenska behöver också barn som är inskrivna i förskolan vara närvarande i tillräcklig omfattning. Stor frånvaro försvårar kontinuerligt arbete med barnets språkutveckling. Därför är det glädjande att Stockholm nu äntligen har ett centralt system för närvaroregistrering på plats.

*Personalens utbildningsnivå och förutsättningar för uppdraget*  
I oktober 2023 saknade cirka 53 av 1867 barngrupper legitimerade förskollärare för undervisningen. Det är allvarligt, och Stockholm har dessutom en lägre utbildningsnivå bland förskolepersonalen än övriga riket. Vi måste fortsätta arbetet med att se till att varje barngrupp och avdelning i förskolan har åtminstone en legitimerad förskolelärare, inom såväl de fristående som de kommunala förskolorna.

I stadens kommunala förskola utgörs över hälften av arbetslaget av personalkategorier som Skolverket benämner ha ”övrig och viss pedagogisk utbildning”. Det innebär en utbildningsbakgrund med liten eller inget pedagogiskt innehåll, men mer detaljer är för närvarande inte kända. Här behöver staden öka sin kunskap om personalens utbildningsbakgrund.

Siffrorna ovan belyser vikten av att förskoleförvaltningen framöver arbetar än mer intensivt med att säkra kompetensförsörjningen.

Arbetsmiljö och löner behövs ses över, karriärvägar stärkas och fortbildning erbjudas för att öka arbetslagens kompetens. Vi behöver med andra ord prioritera professionell utveckling och kompetent ledarskap i ett förtroendefullt arbetsklimat.

Eftersom bristen på förskollärare är tydlig behövs det också utvecklas en samsyn i staden av vad det innebär att en legitimerad förskollärare har ansvar för undervisningen. Vi behöver också säkerställa att det finns fler förskolelärare, särskilt i de områden där de socioekonomiska behoven är som störst. För att förskolan ska kunna fullfölja sitt kompensatoriska uppdrag behöver resurser och förskollärare fördelas strategiskt utifrån socioekonomiskt behov.

Vi noterar att antal barn per legitimerad förskollärare är högst i Skärholmen. Här ser vi att majoriteten behöver förstärka arbetet också i Söderort, så att det inte blir ett för ensidigt fokus på insatser på Järva.

**Handlingar i ärendet**

- SKA 2024/329-2 (Godkänd - R 1) Förskola i Stockholm remiss
- SKA 2024/329-1.3 Bilaga - Förskola i Stockholm 2023



**§ 12****Äldrevänlig natur**

Anmälan av kontorsremiss från trafikkontoret (dnr T2024-01343)

SKA 2024/342

**Beslut**

1. Förvaltningens kontorsyttrande läggs till handlingarna.

**Sammanfattning av ärendet**

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning har mottagit en remiss av rapporten Äldrevänlig natur från trafikkontoret. Inom ramen för projektet Äldrevänlig stad ska staden inom området Natur se över tillgängligheten i stadens naturreservat. Syftet med rapporten är att undersöka äldres behov i naturområden och ge exempel på anpassningar och utformning som underlättar för äldre att ta del av och röra sig i stadens naturreservat.

Förvaltningen ser positivt på att rapporten Äldrevänlig natur har tagits fram i syfte att undersöka och redogöra för äldres behov i naturområden. De förslag på anpassningar och utformning som rapporten ger för att underlätta för äldre att ta del av och röra sig i stadens naturreservat, är av stort värde för de förvaltningar i staden som arbetar med skötsel och utveckling av stadens naturreservat. Som förvaltare av stadens största naturreservat Flaten har förvaltningen de senaste åren arbetat aktivt med många av dessa frågor men det är ett ständigt utvecklingsarbete. Förvaltningen gör ett antal medskick kopplat till kollektivtrafik, halkbekämpning, toaletter och kommunikation.

**Förslag till beslut**

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

**Beslutsgång**

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens förslag. Ordförande finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förslaget.

**Handlingar i ärendet**

- SKA 2024/342-4 (Godkänd - R 1) Äldrevänlig natur, rapport
- SKA 2024/342-3 Äldrevänlig natur rapport
- SKA 2024/342-2 resultat naturreservat medborgarpanelen 2023
- SKA 2024/342-1 Remissbrev - Kontorsremiss - Äldrevänlig natur, dnr: T2024-01343



**§ 13**  
**Månadsrapport**  
SKA 2024/127

**Beslut**

1. Månadsrapporten för perioden januari-juli 2024 läggs till handlingarna.

**Sammanfattning av ärendet**

Ärendet syftar till att redovisa prognos på helårsutfall för Skarpnäcks stadsdelsnämnd. Prognosen lämnas per verksamhetsområde och baseras på föregående månad.

För hela nämndens verksamhetsområde prognostiseras ett överskott om +4,5 mnkr både före och efter resultatöverföringar. För investeringar prognostiseras ett utfall inom fastställd budget.

**Förslag till beslut**

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

**Beslutsgång**

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens förslag. Ordförande finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förslaget.

**Handlingar i ärendet**

- SKA 2024/127-7 (Godkänd - R 1) Månadsrapport juli 2024

**§ 14**  
**Inkomna och utgående skrivelser från medborgare,  
protokollsutdrag, m.m. enligt lista**  
SKA 2024/8

**Beslut**

1. Stadsdelsnämnden lägger anmälan till handlingarna.

**Förslag till beslut**

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) yrkar att anmälan läggs till handlingarna.

**Beslutsgång**

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) konstaterar att det finns ett förslag till beslut. Ordförande finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förslaget.

**Handlingar i ärendet**

- SKA 2024/8-19 Skrivselista 2024-08-29

## § 15 Inkomna medborgarförslag enligt lista

### Beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar inkomna medborgarförslag med följande diarienummer till förvaltningen för handläggning:

SKA 2024/325

SKA 2024/364

SKA 2024/387

SKA 2024/388

SKA 2024/460

### Förslag till beslut

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) yrkar att medborgarförslaget överlämnas till förvaltningen för handläggning.

### Beslutsgång

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) konstaterar att det finns ett förslag till beslut. Ordförande finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förslaget

**§ 16**  
**Anmälan av protokoll och minnesanteckningar enligt lista****Beslut**

1. Stadsdelsnämnden lägger förvaltningsgruppens protokoll från den 22 augusti till handlingarna.

**Förslag till beslut**

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) yrkar att protokollet läggs till handlingarna.

**Beslutsgång**

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) konstaterar att det finns ett förslag till beslut. Ordförande finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förslaget.

## § 17 Skrivelser från nämndens råd enligt lista

### Beslut

1. Stadsdelsnämnden lägger pensionärsrådets protokoll från den 22 augusti till handlingarna.

### Förslag till beslut

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) yrkar att protokollet läggs till handlingarna.

### Beslutsgång

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) konstaterar att det finns ett förslag till beslut. Ordförande finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förslaget.

**§ 18  
Inkomna skrivelser från nämndens ledamöter**

**Sammanfattning av ärendet**

Inga skrivelser har inkommit.



## § 19

### Anmälan av delegationsbeslut avseende allmänna ärenden enligt lista

#### Beslut

1. Stadsdelsnämnden lägger anmälan av delegationsbeslut med följande diarienummer till handlingarna:

SKA 2024/457

#### Förslag till beslut

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) yrkar att anmälan läggs till handlingarna.

#### Beslutsgång

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) konstaterar att det finns ett förslag till beslut. Ordförande finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förslaget.

**§ 20**  
**Borttagen på grund av sekretess**

**§ 21**  
**Borttagen på grund av sekretess**

**§ 22**  
**Borttagen på grund av sekretess**

**§ 23**  
**Borttagen på grund av sekretess**

**§ 24**  
**Borttagen på grund av sekretess**